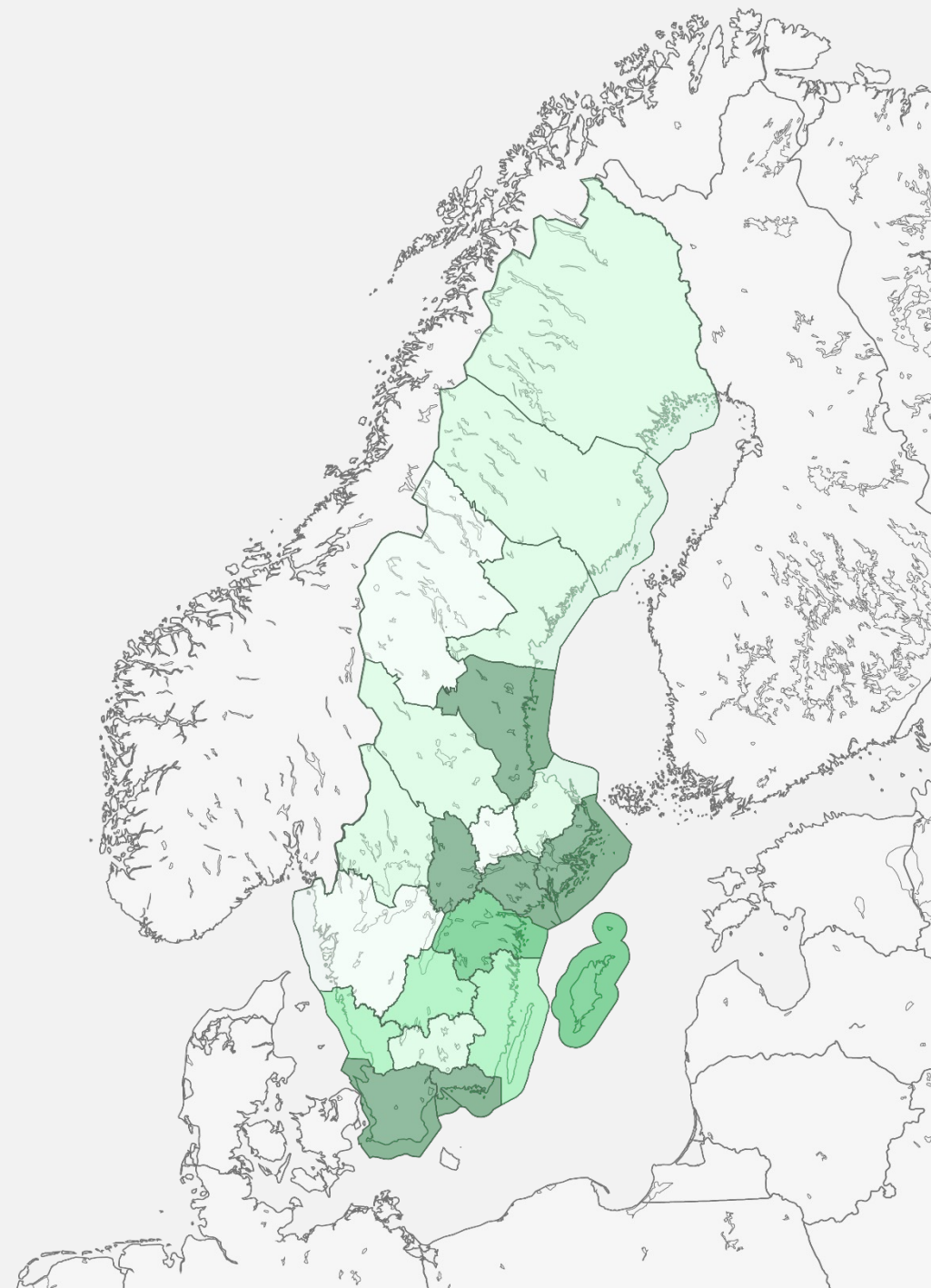

Kartläggning regional rumslig planering

Översikt av arbetet under hösten 2022

Sara Hedman, Charlotta Fredriksson, Joakim Franklin, Johanna Sundelöf & Karin Kronlid

Kontakt: sara.hedman@wsp.com

1. RAPPORTENS KONTEXT, INRAMNING OCH FOKUS	4
1.1. WSPS UPPDRAG, METODER FÖR GENOMFÖRANDE	4
1.2. LÄSANVISNING	6
2. DET REGIONALA UTVECKLINGSLANDSKAPET	7
2.1. DET RUMSLIGA, GEOGRAFISKA, TERRITORIELLA PERSPEKTIVET	7
2.2. FÖRHÅLLNINGSSÄTTET TILL REGIONAL PLANERING - UTVECKLINGEN DE SENASTE 10 ÅREN	8
2.3. LÄGESRAPPORT FRÅN 2016	10
2.4. KUNSKAPSUPPBYGGNAD OM DET REGIONALA PLANERINGSLANDSKAPET	11
3. REGIONAL RUMSLIG PLANERING - LÄGESBILD HÖSTEN 2022	13
3.1. NÅGRA INRAMANDE IAKTTAGELSER	13
3.2. REGIONAL RUMSLIG PLANERING – FEM FASER	15
3.3. DEN SAMLADE BILDEN - EN NATIONELL MOSAIK	17
3.4. INFÖR VIDAREUTVECKLING AV EN NATIONELL MOSAIK	21
4. STRUKTURBILDSLIKNANDE ARBETEN I ANDRA GEOGRAFIER	23
4.1. CENTRALA NIVÅER OCH TEMATIKER	23
4.2. EXEMPEL PÅ STRUKTURBILDSLIKNANDE ARBETEN	26
5. SPANINGAR OCH MÖNSTER	28
5.1. BEGREPPSFLOREN I DEN REGIONALA PLANERINGEN	28
5.2. UPPBYGGNAD AV KUNSKAP, KAPACITET OCH LEGITIMITET	30
5.3. VERKTYGETS INRIKTNING, INNEHÅLL OCH UTVECKLING	34
6. MEDSKICK FRAMÅT	38
6.1. RIGGA EN DIALOG- OCH FÖRANKRINGSSPROCESS	38
6.2. FÖRTYDLIGA OCH EXEMPLIFIERA	40
6.3. BESKRIV OCH FÖRMEDLA NYTTORNA, "SENSE OF URGENCY"	42
6.4. RED UT MYNDIGHETERNAS SAMORDNING I RELATION TILL DEN RUMSLIGA PLANERINGEN PÅ REGIONAL NIVÅ	42
6.5. INGENTING ÄR STATISKT – HITTA POTENTIALEN FÖR ATT VIDAREUTVECKLA	43

Länk till rapporten: [Strukturbilder - Boverket](#)

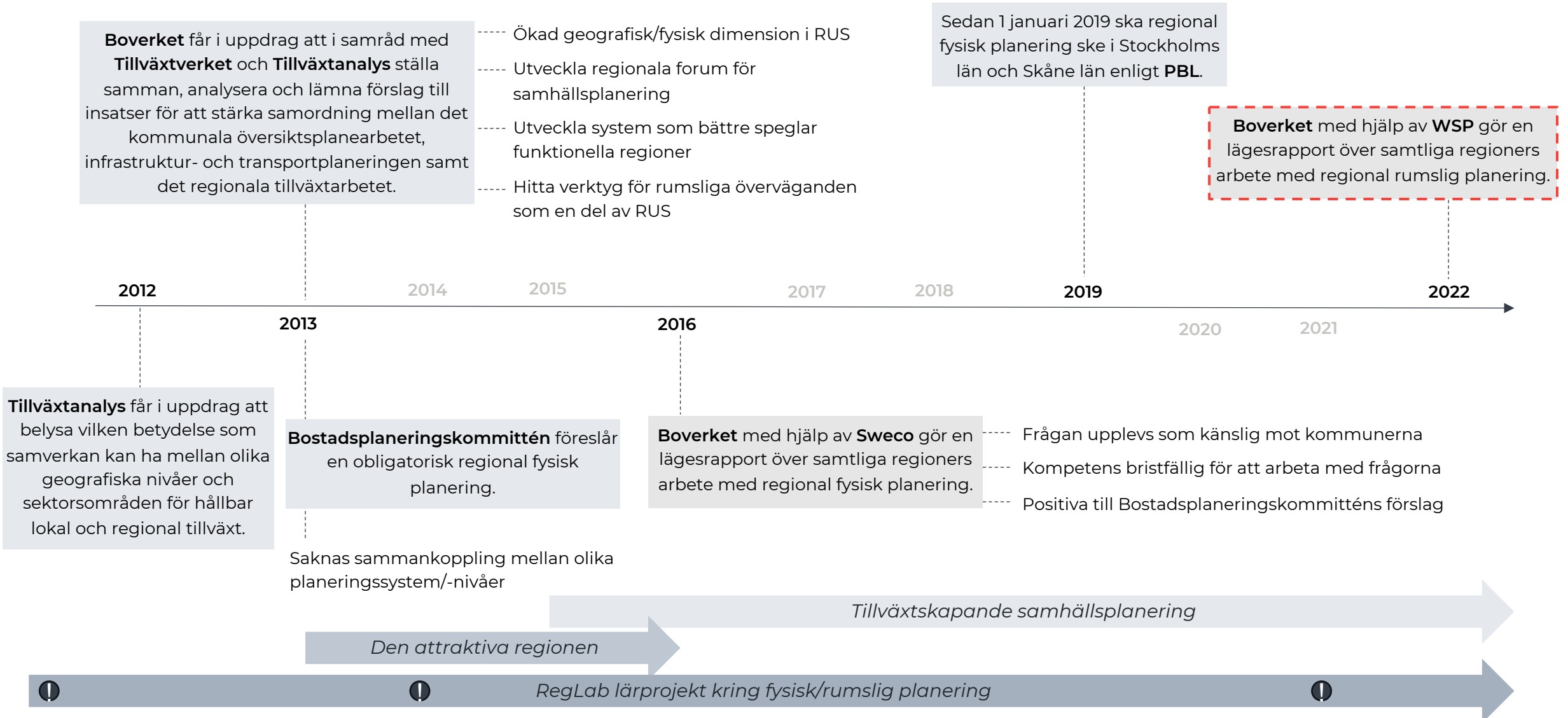
Det regionala
utvecklingslandskapet

Det rumsliga, geografiska, territoriella perspektivet

- Lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar
 - En region ska utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin
 - Ett rumsligt perspektiv på RUS:en uttrycks inte
- Förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete
 - RUS:en ska upprättas utifrån en analys av de särskilda förutsättningarna för hållbar regional tillväxt och utveckling i länet
 - Inklusiva funktionella regionala samband såväl inom som över administrativa gränser
- Nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021-2023
 - Tydligt fokus kring det territoriella perspektivet och framhållandet av funktionella regioner liksom vikten av en god samhällsplanering som skapar förutsättningar för en hållbar regional utveckling
 - Bra om det kan finnas en koppling mellan RUS:en och de kommunala översiktsplanerna

Förhållningssättet till regional planering – utvecklingen de senaste 10 åren

Regional rumslig
planering – lägesbild
hösten 2022

Några inramande iakttagelser

- Begreppsförskjutning i innebörden av "strukturbild"
- Nulägesbilden är ofta ett första steg
- Men ibland är första steget att "rigga" en samverkansmodell
- Tydligt uppdrag eller pröva sig fram
- Resursfrågan har betydelse
- Vad menas med "färdig"?
- Verktyg för regional rumslig planering – strukturbild eller inte?

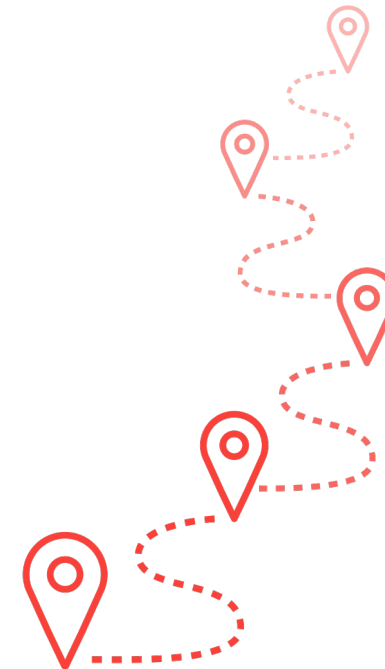

*Konceptet har mognat.
Merparten av regionerna
har ett upparbetat
rumsligt tänk!*

”

Regional rumslig planering – fem faser

1. "Vill vi gå?"
2. "Vartåt ska vi gå?"
3. "Vi har börjat gå"
4. "Vi är i full gång, alt. nästan framme"
5. "Vi är framme"

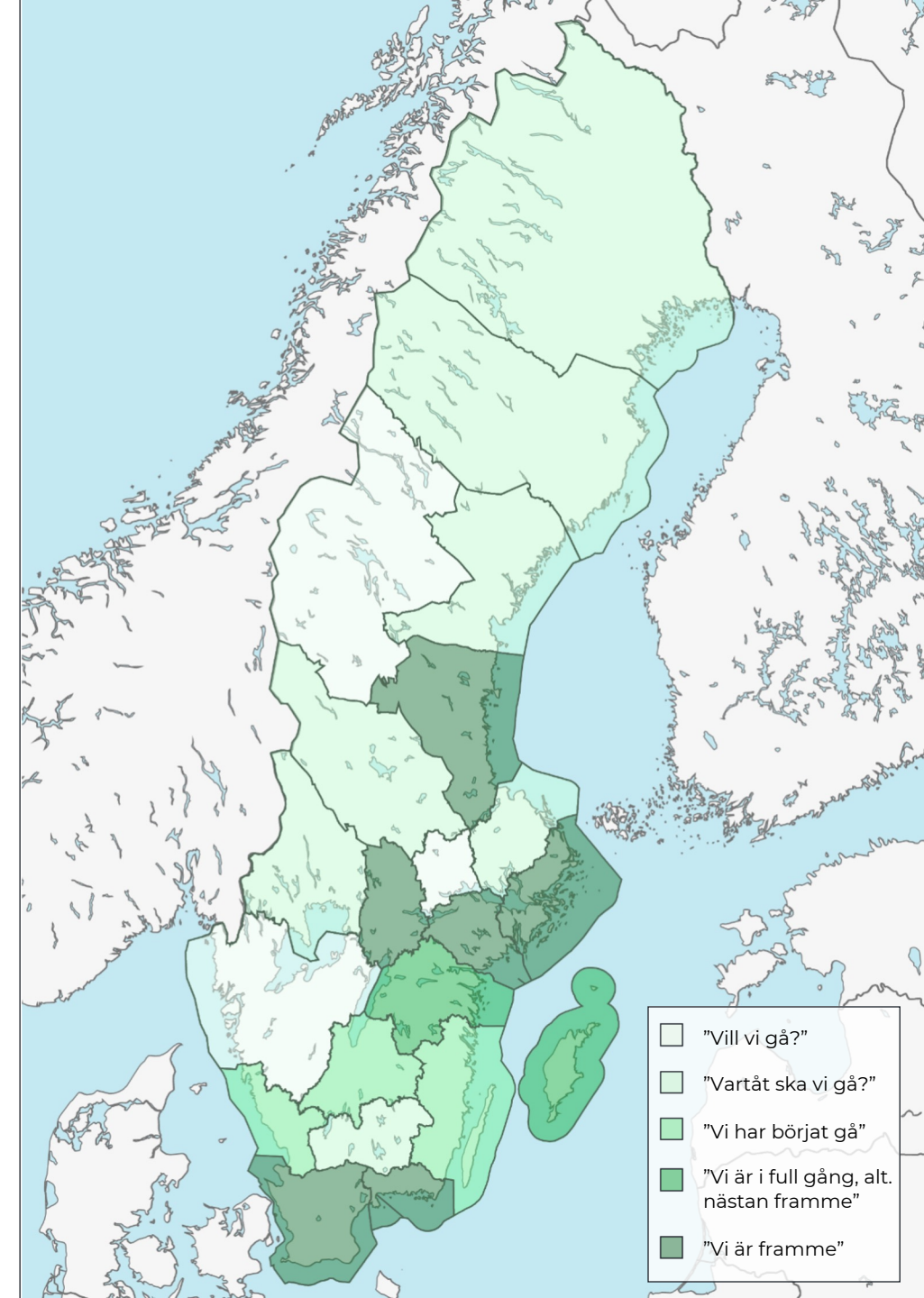

OBS!
WSP:s tolkning av
hur regionerna
beskriver var de
står idag.

OBS!
WSP:s tolkning av
hur regionerna
beskriver var de
står idag.

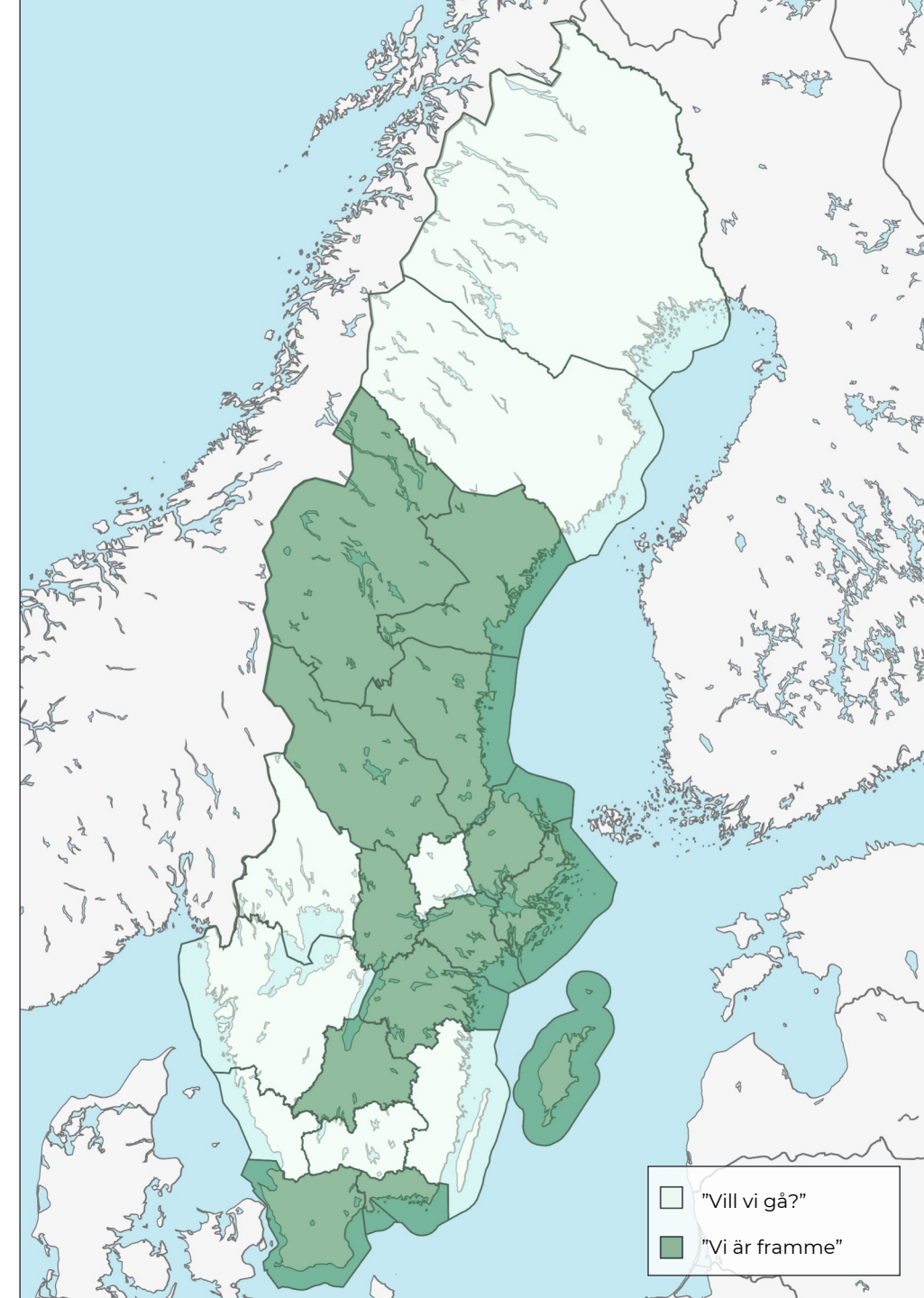
Nationell mosaik hösten 2022 – processkarta

- Dagens syn på "strukturbild" eller liknande rumsligt planeringsunderlag (framtidsinriktning/strategiskt inslag)
- Regional rumslig planering sker över hela landet, men man befinner sig i olika faser

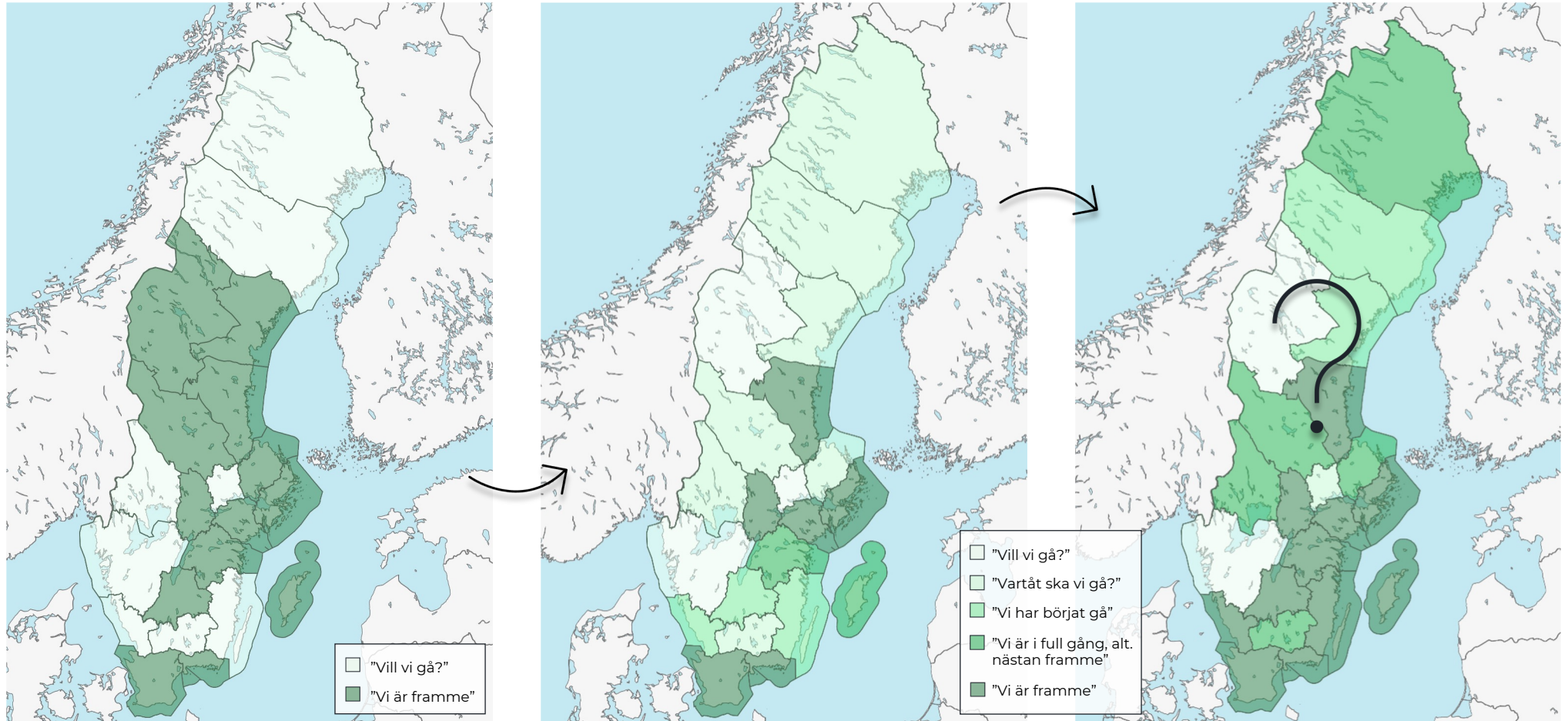

... jämfört med för ett par år sedan

- En tidigare kartläggning hade uppenbarat en annan typ av nationell överblick av regionernas arbete
- Viss diskrepens mellan vad regionerna anger på hemsidor etc. och vad de uppger i samtal

Förskjutningen i strukturbildsbegreppet

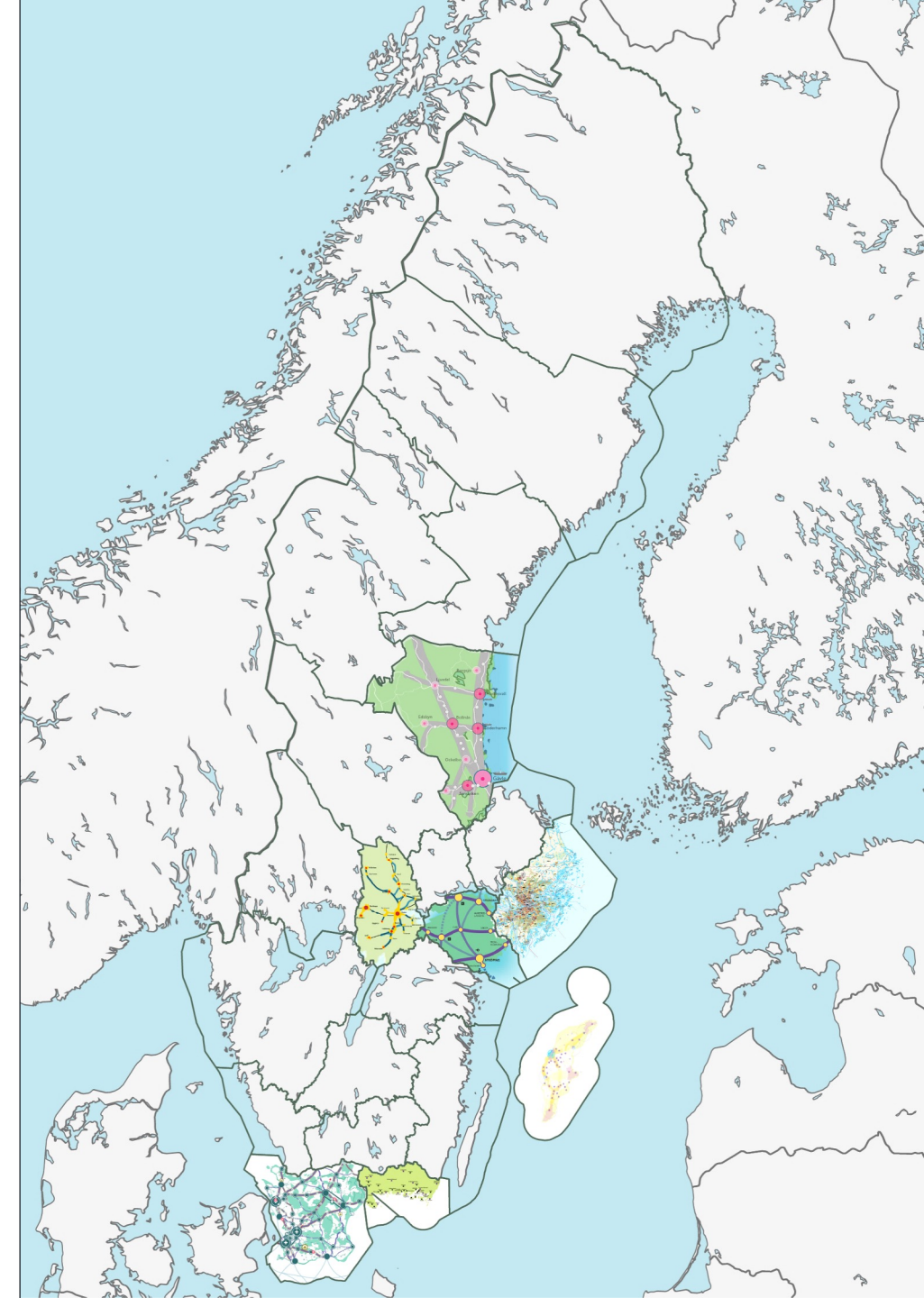
För ett par år sedan...

...hösten 2022...

...om ett par år?

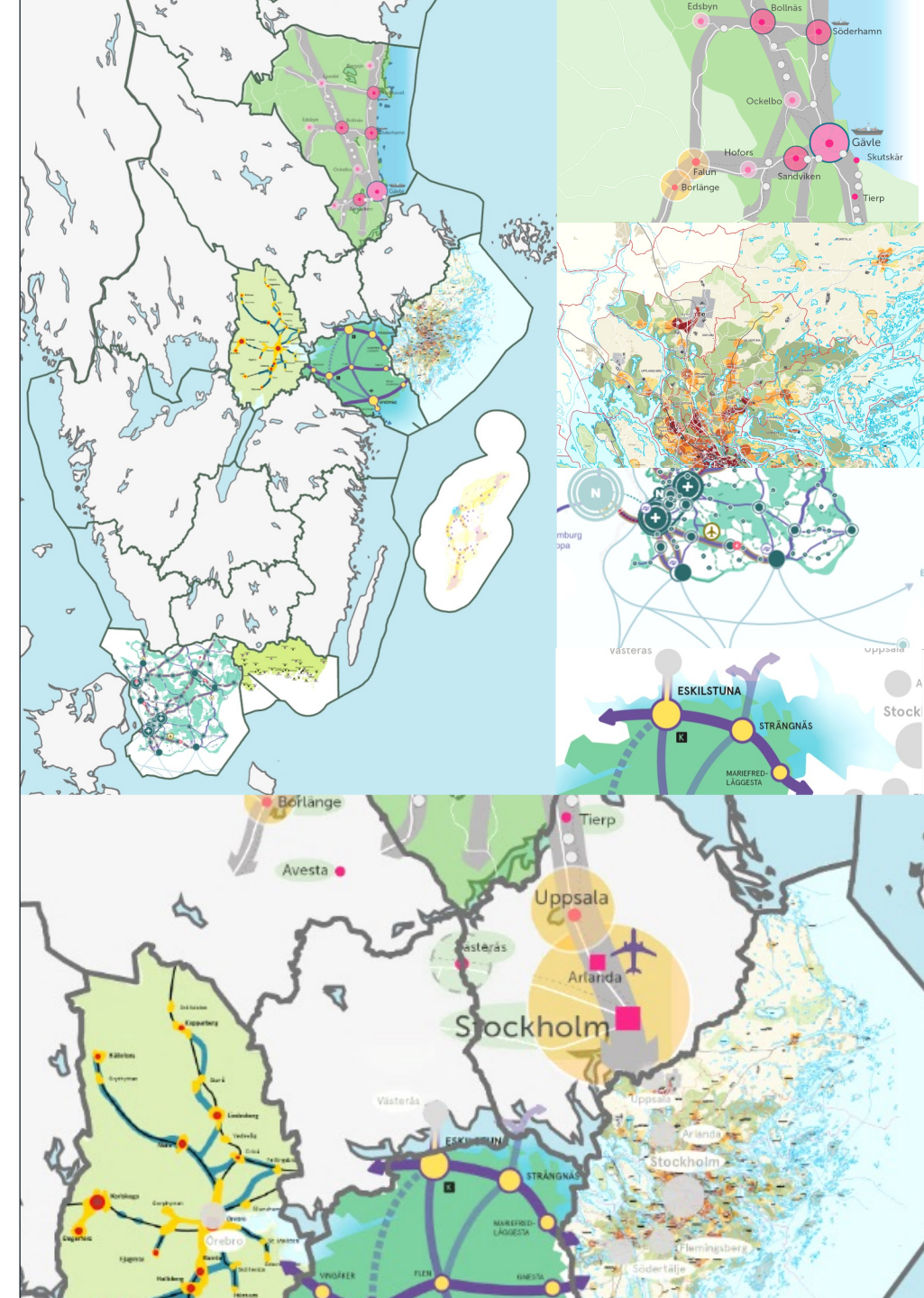
Nationell mosaik hösten 2022 – strukturbilder och regionplaner

- 6 (7) st regioner har framtagna strukturbilder eller regionplaner som de i samtal med WSP velat inkludera i den nationella mosaiken
 - Gävleborg
 - Örebro
 - Sörmland
 - Stockholm
 - Skåne
 - Blekinge
 - + Gotland som väntas antas inom snar framtid (del av ÖP)

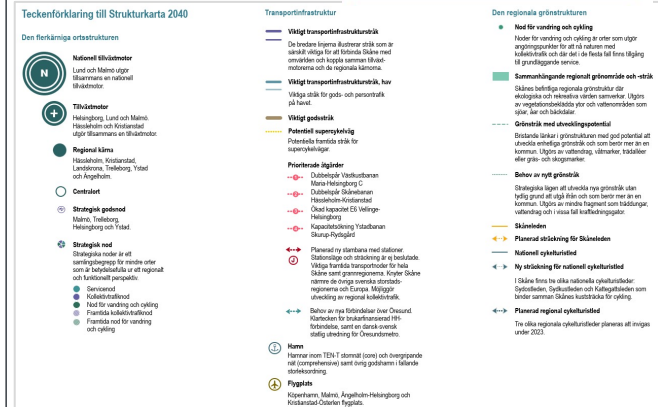
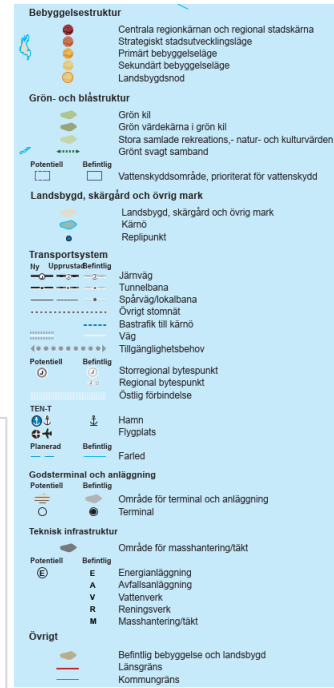
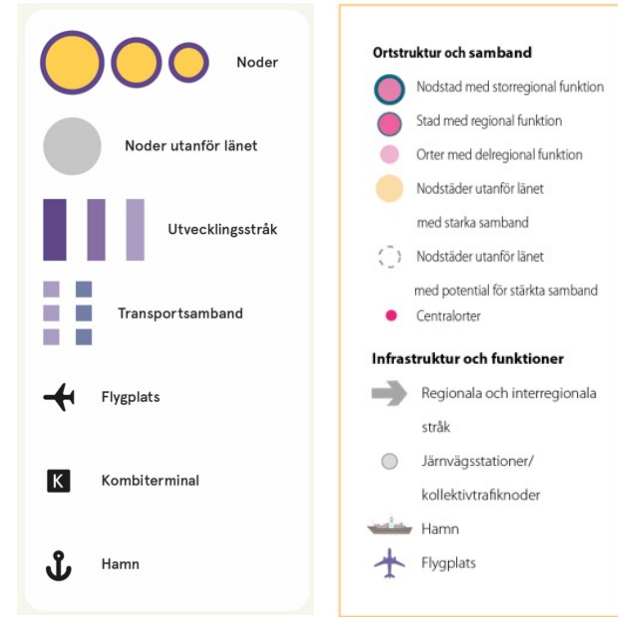
Nationell mosaik hösten 2022 – strukturbilder och regionplaner

- Liknande visuella uttryck på en "övergripande" nivå
- ... samtidigt finns skillnader i detaljeringsgrad och innehåll
- ... och vissa regioner illustrerar samband med nära omvärld

Nationell mosaik hösten 2022 – strukturbilder och regionplaner

- Underlättar tolkningen av vad planeringsunderlagen visar
- Det finns inget ”rätt” eller ”fel” i tillvägagångssätt

Tack!

Kontakt: sara.hedman@wsp.com

wsp.com